

הגמרא מביאה מחלוקת תנאים, איזו מעבודות שני הכבשים מקדשת
את שתי הלחם: **תנן רבנן** (תוספתא פ"ה ה"א), **בבבשי** השלמים הקרבים
בעצרת – בחג השבועות, הבאים עם שתי הלחם, **אין מקדשין את**
שתי הלחם בקדושת הגוף, **אלא בשחיטה**, **פיצד**, **שחטן לשמן** –
לשם שלמי ציבור, וזרק את דמן על המזבח לשמן, **קדש הלחם**
בקדושת הגוף ומותר באכילה לכהנים, אבל אם **שחטן שלא לשמן**
אלא לשם קרבן אחר, ואף זרק דמן שלא לשמן, לא **קדש הלחם**
בקדושת הגוף, ונשאר בקדושת תרומת הלשכה. ואם **שחטן** את
הכבשים לשמן, וזרק את דמן שלא לשמן, **הלחם קדוש ואינו**
קדוש, **דברי רבי**. **רבי אלעזר ברי רבי שמעון אומר**, לעולם הלחם
אינו קדוש כלל בקדושת הגוף בשחיטה לבדה, עד **שישחטו** את
הכבשים לשמן ואף יזרוק את דמן לשמן.
הגמרא מבררת את מקור דינם של רבי ורבי אלעזר ברבי שמעון.
שואלת הגמרא: **מאי טעמא** – מהו טעמו דרבי שסובר ששחיטת
הכבשים מקדשת את הלחם. משיבה הגמרא: **דכתיב** – נאמר בפסוק,
לענין נזיר שמביא את קרבנותיו ביום השלמת נזירותו (במדבר י"ז)
האיל יעשה ובה שלמים לה' על סל המצות, למדנו מלשון זביחה
שהיא לשון שחיטה, **למימרא** – שבא הפסוק לומר, **דשחיטה** של
האיל **מקדשא** לסל המצות, ומכך נלמד שאף בשתי הלחם שחיטת
הכבשים מקדשתם.
שואלת הגמרא: ורבי אלעזר ברי רבי שמעון, מנין לומר שאין הלחם
מתקדש עד אחר זריקת דם הכבשים. משיבה הגמרא: נאמר בפסוק
(שם) **ואת האיל יעשה**, למדנו מכך שאין הלחם מתקדש עד **שיעשה**
כל עשיותיו של הקרבן, ואף את זריקת הדם.
שואלת הגמרא: ורבי נמי – ורבי גם הוא כיצד מיישב את שיטתו
שרק השחיטה מקדשת את הלחם, **הכתיב** – והרי נאמר בפסוק
יעשה שמשמע מכך שאין הלחם מתקדש עד שיעשה את כל עשיות
הקרבן. משיבה הגמרא: אכן **אי כתיב** – אם היה נאמר בפסוק **ובה**
יעשה כלומר, תיבת זבח לפני תיבת יעשה, שמשמעו שאף שהיתה
זביחה צריך עוד עשייה, היה הדין **דקראמרת** – כמו שאתה אומר,
שהלחם אינו מתקדש עד שיעשה את כל עשיות הקרבן, **השתא**
דכתיב – עתה שנאמר בפסוק **יעשה ובה**, משמעו שכל **יעשה**
ויקדש את הלחם, **בזביחה** – בשחיטה לבדה.
שואלת הגמרא: ורבי אלעזר ברי רבי שמעון כיצד מיישב את שיטתו
שאין הלחם מתקדש עד אחרי הזריקה, **הכתיב** – הרי נאמר בפסוק
ובה, שמשמע מכך שהשחיטה היא שמקדשת את הלחם. משיבה
הגמרא: **ההוא מיבעי ליה לכדרי יוחנן** – פסוק זה נצרך לשיטתו
ללמדנו את דינו של רבי יוחנן, **דאמר רבי יוחנן**, **הכל מודים בין**
רבי ובין רבי אלעזר ברבי שמעון, **שצריך שיהא לחם בשעת**
שחיטה, ואם לא היה לחם בשעת שחיטה, אף שהיה בשעת זריקה,
אינו מתקדש, אפילו לרבי אלעזר ברבי שמעון שסובר שאין הלחם
מתקדש בשחיטה כלבד.
הגמרא מבארת את סוף דברי רבי בברייתא. שואלת הגמרא: **מאי** –
מה הביאור בדברי רבי, שאם שחט את הכבשים לשמם חזק דמם
שלא לשמם, הלחם **קדוש ואינו קדוש**. משיבה הגמרא: שנחלקו
אמוראים בדבר זה, **אבבי אמר**, הלחם **קדוש ואינו נמור** – ואין זו
קדושה גמורה. ורבי **אמר**, הלחם **קדוש** בקדושת הגוף, **ואינו ניתר**
באכילה לכהנים.
שואלת הגמרא: **מאי בינייהו** – מהו ההבדל בין אבבי לרבי, שכיון
שסובר אבבי שקדושת הלחם אינה גמורה, ודאי מודה לרבי שאינו
ניתר באכילה לכהנים, שכל שלא היתה זריקה לשמה שתתירנו
באכילה, אין רשות לכהנים לאכול, שהרי בא ממועת תרומת
הלשכה, ואם כן איזה חילוק הלכה יש ביניהם. משיבה הגמרא:
איבא בינייהו – ההבדל בין אבבי לרבי, הוא **למיתפס פדיונו** –
כלומר, שהלחם יתפוס את קדושתו בדמי פדיונו, כאשר פודים אותו.
לאבבי, שאין הלחם קדוש לגמרי בקדושת הגוף, לא **תפס** קדושתו
בדמי פדיונו להיות קדושים כמותו, אלא בקדושת תרומת הלשכה,
ויכולים לקחת בהם כל קרבנות ציבור, מכיון שלא התקדש הלחם
לגמרי נשאר בו קדושת תרומת הלשכה, ואף אין הלחם יוצא לחולין
כאשר פודים אותו, ואילו לרבי **בא** כיון שהלחם קדוש לגמרי בקדושת

הגוף, **תפס** קדושתו בדמי פדיונו להיות קדושים כמותו בקדושת
שתי הלחם, ואף יוצא לחולין כאשר פודים אותו.
שואלת הגמרא: **בשלמא לרבי** – המחלוקת מובנת לדעת רבי,
דהיינו **דאיבא** – שזהו ההבדל בין רבי לרבי אלעזר ברי רבי שמעון,
שלדעת רבי, כששחט את הכבשים לשמם חזק דמם שלא לשמם
הלחם קדוש בקדושה גמורה, ואף שאינו ניתר באכילה, יוצא לחולין
כשנפדה, ונתפסים דמי פדיונו בקדושתו, ואילו לדעת רבי אלעזר
ברבי שמעון, שבאופן זה הלחם אינו קדוש, אינו יוצא לחולין
כשנפדה, ואין דמי פדיונו מתקדשים כמותו, **אלא לאבבי** – אך
לשיטת אבבי קשה, **מאי איבא** – מהו ההבדל בין רבי לרבי אלעזר
ברי רבי שמעון, שהרי לשיטתו, גם לדעת רבי, שסובר שכאשר נשחטו
הכבשים לשמם ונזרק דמם שלא לשמם הלחם קדוש, וגם לדעת רבי
אלעזר ברבי שמעון, שסובר שהלחם באופן זה אינו קדוש, אינו מותר
באכילה, וכשנפדה אינו תופס את דמי פדיונו בקדושתו, ואם כן לענין
איזו הלכה אומר רבי שהלחם קדוש.
משיבה הגמרא: **איבא בינייהו** – יש הבדל בין רבי לרבי אלעזר
ברבי שמעון לדעת אבבי, לענין **לאיפסולי ביוצא** – שהלחם יפסל
ביציאתו מן העזרה אחר השחיטה, לדעת רבי שהלחם קדוש קצת
בקדושת הגוף על ידי השחיטה, נפסל ביוצא, ואף אם חזר לעזרה
ואחר כך נזרק הדם, הלחם פסול, ואילו לדעת רבי אלעזר ברבי
שמעון שאין הלחם קדוש כלל בקדושת הגוף, לא נפסל ביוצא אחר
השחיטה, ואם חזר לעזרה ואחר כך נזרק הדם, הלחם כשר.
מסתפקת הגמרא בדין שתי הלחם, כאשר נזרק הדם שלא לשמו:
בעא מיניה – שאל ממנו רבי שמואל בר רב יצחק **מרי חייא בר**
אבא, **בבבשי** השלמים הבאים בעצרת עם שתי הלחם, **ששחטן לשמן**
וזרק את דמן שלא לשמן, **אותו הלחם הבא עם הכבשים**, מהו
באכילה – האם מותר באכילה לכהנים.
מבררת הגמרא לפי איזו שיטה נתספק רבי שמואל בר רב יצחק.
שואלת הגמרא: **אליבא דמאן** – לשיטת מי מסתפק, **אי אליבא דרבי**
אלעזר ברי רבי שמעון, **ואמר** – והרי רבי אלעזר ברבי שמעון אומר,
זריקה היא דמקדשא – זריקת דם הקרבן היא שמקדשת את הלחם,
וכיון שהזריקה לא היתה לשמם לא התקדש הלחם, וכל שכן שאסור
באכילה, ואין מקום להסתפק, **ואי אליבא דרבי** – ואם מסתפק
לשיטת רבי הסובר שמתקדש הלחם בשחיטה, והרי **בין לאבבי בין**
לרבי לשיטת רבי, הלחם **קדוש ואינו ניתר** באכילה לכהנים הוא,
ואם כן במה הסתפק.
משיבה הגמרא: **אלא** רבי שמואל בר רב יצחק מסתפק **אליבא דהאי**
תנא – לשיטת התנא הזה שבברייתא, **דתני וי-ששנה** **אבבה דרבי**
דמיא בר אבא בברייתא, **שתי הלחם שניצאו** מחוץ לחומת העזרה
בין השחיטה של הכבשים לזריקה של דמם, ואחר כך **זרק דמן של**
כבשים על מנת לאוכלם חוץ למזבח, ונתפגלו בכך, **רבי אלעזר**
אומר, אין בלחם משום פיגול, ואין חייב האוכלו כרת, **רבי עקיבא**
אומר, יש בלחם משום פיגול, וחייב האוכלו כרת.
ואמר רב ששת, לבאר את הברייתא, **הני תנאי** – אלו התנאים, רבי
אלעזר ורבי עקיבא, **בשיטת רבי בבבבשי** להו – הם סוברים, **דאמר**
רבי בברייתא לעיל, **שחיטה מקדשא** – שחיטת הכבשים מקדשת את
הלחם, ועל כן נפסל הלחם ביוצא כאשר יצא אחרי השחיטה, ומיהו
ו-ומכל מקום **רבי אלעזר לטעמיה** – רבי אלעזר שסובר שאין
בלחם משום פיגול הוא לשיטתו, **דאמר**, אין זריקה של דם הקרבן
מועלת ליוצא מחוץ לעזרה, כלומר, אם יצא מבשר הקרבן קודם
הזריקה, אין הזריקה מועילה לו להחשב כזריקה כשירה וכגון,
להוציא מידי איסור מעילה כאילו לא יצא, וכיון שכן הלחם שנפסל
ביוצא קודם הזריקה אינו נחשב פיגול. **ורבי עקיבא לטעמיה** – ומה
סובר רבי עקיבא שיש בלחם משום פיגול, הוא לשיטתו, **דאמר**
זריקה מועלת ליוצא, שאם יצא מבשר הקרבן קודם הזריקה, אף
שאין הזריקה מועילה לו להתירו באכילה, מכל מקום מועילה לו
במקצת (כגון, להוציא מידי איסור מעילה) כאילו הוא כשר. לפיכך,
אף לגבי שתי הלחם תועיל זריקת דם הכבשים ללחם במקצת כאילו
לא יצא, ולפגלו אם נזרק במחשבת פיגול.

זריקה, וְזִיקָתָא פִּיגוּל מִי מְקַדְּשָׁא – וכי זריקת פיגול של דם הכבשים
מקדשת את הלחם ומפגלתו, וְהָאֵמֶר רַב גִּידֵל אָמַר רַב – והרי אמר
רב גידל בשם רב, וְזִיקָתָא הֵדֵם בִּמְחֻשְׁבָּת פִּיגוּל אֵינָה מְבִיאָה לִידֵי
חַיִּיב מְעִילָה וְאֵינָה מוֹצִיאָה מִיַּד חַיִּיב מְעִילָה, ומבאר רב את
דבריו, שמה שזריקת פיגול אֵינָה מְבִיאָה לִידֵי חַיִּיב מְעִילָה, הוא
בְּאִימוּרֵי קֳדָשִׁים קָלִים, שקודם הזריקה אין בהם מעילה, והזריקה
מפרישה את האימורים לחלק גבוה ובכך מביאה עליהם חיוב
מעילה, אין זריקת פיגול שהיא זריקה פסולה מועילה להביאם לידי
חיוב מעילה, וְמָה שְׁאֵינָה מוֹצִיאָה מִיַּד מְעִילָה, הוא בְּבִשְׂרֵי קֳדָשִׁי
קֳדָשִׁים, שיש בהם מעילה קודם זריקת הדם, והזריקה שמתירה את
הבשר באכילה לכהנים מוציאתו מידי חיוב מעילה, וכיון שאין זריקת
פיגול מתירתו באכילה, אינה מוציאתו מידי חיוב מעילה, ומכך
שמצינו שאין זריקת פיגול מועילה לענין מעילה, מוכח שאינה
נחשבת זריקה, ואף בשתי הלחם לא תחשב לקדשם ולפגלם, אם כן
מוכח שאין טעמו של רבי עקיבא שהלחם מתפגל משום שסובר כרבי
אלעזר ברבי שמעון שאין הלחם מתקדש בשחיטה, אלא ודאי סובר
כרבי שהלחם מתקדש בשחיטה, ומאחר שסובר שהלחם מתפגל
בזריקת דם הכבשים מוכח שסובר שהלחם נחשב כגוף הכבשים,
וחזרת הראיה שזריקה שלא לשמה תתיר את הלחם באכילה.
מתרצת הגמרא: לֹא אֵיתְּתִיב דְּרַב גִּידֵל אָמַר רַב – וכי לא נדחו
דברי רב גידל בשם רב, והרי נדחו במסכת מעילה (ג), ואין להביא
ראיה מדבריו, וחזרת קושיית רב פפא על ספיקו של רבי שמואל בר
רב יצחק.
מסתפקת הגמרא בדן שלמי עצרת שאבד לחמם: בְּעָא מִינֵיהּ –
שאל ממנו רבי ירמיה מרבי יזרא, בְּבִשְׂרֵי הַשְּׁלָמִים הַבָּאִים בְּעֶצְרָתָא
– בחג השבועות עם שתי הלחם, שְׂשֻׁמָּן לְשֻׁמָּן, ועל ידי כן הוזקקו
הכבשים והלחם זה לזה, ואם אבד אחד נפסל חבירו, וְאָבֵד הֶלְחָם
קוּדֵם זְרִיקָה, ולפיכך אף הכבשים אסורים באכילה ונשרפים, מָהוּ
שְׂשֻׁמָּן דְּמֵן שְׁלָא לְשֻׁמָּן – שלא לשם שלמי עצרת, כי אם לשם
שלמי נדבה, כדי להתיר את הַבִּשְׂרֵי בְּאִכְלֵיהֶם.
אָמַר לֵיהּ רַבִּי יוֹזֵא לְרַבִּי יְרֵמְיָה, וכי יֵשׁ לָךְ דְּבַר שְׂאִינוּ בִּשְׂרֵי אֵם
יעבוד עבודתו לְשֻׁמָּן, וְכִשְׂרֵי אֵם יעבוד עבודתו שְׁלָא לְשֻׁמָּן, אלא
ודאי זריקה שלא לשמם אינה מתירה את הבשר באכילה.
מקשה רבי ירמיה על תשובתו של רבי יזרא: וְלֹא – וכי לא מצינו דבר
שאינו כשר לשמו וכשר שלא לשמו, וְהָרִי קָרֵב פֶּסַח קוּדֵם חֲצוֹת
היום של ערב פסח, דְּאֵינוּ בִּשְׂרֵי אֵם שְׂשֻׁמָּן, וְכִשְׂרֵי אֵם שְׂשֻׁמָּן
שְׁלָא לְשֻׁמָּן אלא לשם שלמים.
משיבו רבי יזרא: הֵכִי קָא אָמַיְנָא – כך אני אומר לדחות את הספק,
וכי יֵשׁ לָךְ דְּבַר שְׂנֵרְיָה לְשֻׁמָּן – שהיה כשר להיקרב לשמו, כשלמי
עצרת קודם שאבד הלחם, וְנִדְחָה מִלְּשֻׁמָּן – ושוב אינו כשר להיקרב
לשמו, כשלמי עצרת אחר שאבד הלחם, וְאֵינוּ בִּשְׂרֵי אֵם יָקֵרֵב
לְשֻׁמָּן, וְכִשְׂרֵי אֵם יָקֵרֵב שְׁלָא לְשֻׁמָּן, ואם כן מקרב פסח אין להוכיח,
משום שקודם חצות עדיין לא נראה להיקרב לשמו.
מקשה רבי ירמיה על תשובתו של רבי יזרא: וְלֹא – וכי לא מצינו דבר
שנראה לשמו ונדחה מלשמו ואינו כשר אם יקרב לשמו וכשר אם
יקרב שלא לשמו, וְהָרִי קָרֵב פֶּסַח אַחֵר זְמָנָא, שעבר ערב פסח, והוא
בא להיקרב בְּשָׂאֵר יָמוֹת הַשָּׁנָה, (קוּדֵם חֲצוֹת) שדינו להיקרב לשם
שלמים, ונמצא שהוא נראה להיקרב לשמו בזמנו, ואחר שעבר זמנו
נדחה מלהיקרב לשמו, ואם יקרב לשם שלמים יהיה כשר.
משיב רבי יזרא: הֵכִי קָאֵמַיְנָא, וכי יֵשׁ לָךְ דְּבַר שְׂנֵרְיָה להיקרב
לְשֻׁמָּן וְנִשְׁחַט לְשֻׁמָּן, ואחר השחיטה נדחה מלהיקרב לְשֻׁמָּן, וְאֵינוּ
בִּשְׂרֵי אֵם יָקֵרֵב לְשֻׁמָּן וְכִשְׂרֵי אֵם יָקֵרֵב שְׁלָא לְשֻׁמָּן.
מקשה רבי ירמיה על תשובתו של רבי יזרא: וְלֹא – וכי לא מצינו
קרבן שנדחה אחרי השחיטה מלהיקרב לשמו, וכשר להיקרב שלא
לשמו, וְהָרִי קָרֵב תוֹדָה שֶׁנִּפְסַל לְחֻמוֹ אַחֵר הַשְּׁחִיטָה, כשר אם נזקק
דמו לשם שלמים.
משיב רבי יזרא: מתודה אין להוכיח, משום דְּשֵׁאֵנִי תוֹדָה – שונה
הדבר בתודה, משום דְּרַחֲמָנָא קְרִיִּיָה – שהתורה קראה לה שְׁלָמִים,

מביאה הגמרא את מקור המחלוקת אם זריקה מועלת ליוצא: דְּתַנֵּן
(מעילה ה), אִימוּרֵי קֳדָשִׁים קָלִים שִׂינְאוּ חוץ לעזרה לְפָנֵי זְרִיקָתָא
דְּמִים, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר, אֵין מוֹעִילִין בָּהֶן אַף אַחֵר הַזְרִיקָה, משום
שאין הזריקה מועלת ליוצא להפרישו לחלק המזבח, ולהביאו לידי
חיוב מעילה, וְאֵם אַכְלוּם אֵין חֵיבִין עֲלֵיהֶן כֵּרַת מָשׁוּם פִּיגוּל, אם
נזרק הדם במחשבת חוץ לזמנו, וְמָשׁוּם נִזְרָה, אם אכלום אחר זמן
אכילת הבשר, וְמָשׁוּם מָמָא, אם אכלום בטומאת הגוף. רַבִּי עֲקִיבָא
אָמַר, זְרִיקָתָא הֵדֵם מוֹעֵלָת לְיוֹצֵא כְאִילוּ יָצֵא, ועל כן מוֹעִילִין בָּהֶן,
וְחֵיבִין עֲלֵיהֶן מָשׁוּם פִּיגוּל וְנוֹתֵר וְטָמֵא, כקרבן כשר.
מסיימת הגמרא את ביאור ספיקו של רבי שמואל בר רב יצחק:
לשיטת רבי עקיבא שזריקה מועלת לבשר וללחם היוצא לענין פיגול,
מֵאִי – מה דין הלחם בנזק דם הכבשים שלא לשמם, האם נאמר,
מְדוּרְיָקָתָא פִּיגוּל קִבְּעָה לְלֶחֶם בְּפִיגוּל בְּיוֹצֵא, כלומר, מכיון שמצינו
שזריקת דם הכבשים במחשבת פיגול גורמת ללחם שנפסל ביוצא
להחשב פיגול, אף שהיא זריקה פסולה, בְּבִשְׂרֵי – כשם שמועילה
הזריקה לבשר שלא יצא, ואם כן מוכח שהלחם נחשב כגוף הכבשים,
שנפסל כמותם, לפיכך אף זְרִיקָה שְׁלָא לְשֻׁמָּן, שהיא זריקה פסולה,
נִפְי שְׂרִיָא לֵיהּ לְלֶחֶם – גם היא תתיר את הלחם באכילה, כשם
שמתירה את בשר הכבשים, כמבואר במסכת זבחים (ב), או דְּלָמָא –
או שמה נאמר, דְּלֶחֶם אֶמְרִינָן – דווקא להחמיר ולהחייב על
אכילת הלחם משום פיגול, נאמר שהלחם נחשב כגוף הכבשים לענין
זריקה פסולה, אבל לְקוּלָא – להקל ולהתיר את הלחם באכילה על
ידי זריקה שלא לשמו, לֹא אֶמְרִינָן שנחשב הלחם כגוף הכבשים.
מקשה הגמרא על ספיקו של רבי שמואל בר רב יצחק: מִתְּקִיף לָהּ –
מקשה רב פפא, וְטָמֵא – ומנן אתה למד דְּבִי אֵיתְּנָהוּ אֶבְרָא
פְּלִיגִי – שבאופן שהלחם עדיין מחוץ לעזרה בשעת זריקת הדם,
נחלקו רבי אליעזר ורבי עקיבא אם נתפגל הלחם על ידי זריקת פיגול,
דְּלָמָא – שמה יש לומר בְּדִאֵיתְּנָהוּ אֶבְרָא – כשהלחם מחוץ לעזרה
בשעת הזריקה, דְּכֹנֵל עֲלָמָא לֹא פְּלִיגִי – בין רבי אליעזר ובין רבי
עקיבא אינם חולקים דָּאֵין זְרִיקָה מוֹעֵלָת לְלֶחֶם הַיּוֹצֵא, ואינו
מתפגל, וְכִתְּרָה עֲלֵיהֶן פְּלִיגִי – ורק כשחזרו והכניסו לעזרה קודם
הזריקה, נחלקו רבי אליעזר ורבי עקיבא, ובוה נחלקו, דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר
הסובר שלא מועילה זריקת הפיגול של דם הכבשים לפגל את שתי
הלחם, סָבַר לָהּ בְּרַבִּי דְּאָמַר שְׁחִיטָה מְקַדְּשָׁא – שחיטת הכבשים
מקדשת את הלחם, וְאֵם כֵּן אִיפְסָלוּ לָהּ – נפסלו שתי הלחם בְּיוֹצֵא
כאשר יצאו מן העזרה אחר שנתקדשו בשחיטה, ולכן אין הלחם
מתפגל משום שכבר פסול קודם לכן, וְרַבִּי עֲקִיבָא הסובר שנתפגל
הלחם בזריקת פיגול של דם הכבשים, סוֹבֵר בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי
שְׁמַעוֹן דְּאָמַר שְׁחִיטָה לֹא מְקַדְּשָׁא – שחיטת הכבשים לבדה אינה
מקדשת את הלחם ולכן לֹא מִיפְסָלוּ – לא נפסלו שתי הלחם בְּיוֹצֵא
כאשר יצאו מן העזרה אחר השחיטה, וכיון ששבו לעזרה קודם
זריקה, הזריקה מקדשתם, ולכן נעשו פיגול בזריקת פיגול של דם
הכבשים, שהרי הלחם שער נחשב שקרב המתיר כמצותו. ואם כן
אין טעמו של רבי עקיבא שהלחם נתפגל, משום שנחשב כגוף
הכבשים אפילו בזריקה פסולה, ולכך אין להוכיח שזריקה שלא
לשמה תתיר את הלחם באכילה כבשר הכבשים. ואם כן, אין מקום
לספיקו של רבי שמואל בר רב יצחק אם זריקה שלא לשמה מתירה
את הלחם באכילה.
דוחה הגמרא את קושיית רב פפא. מקשה הגמרא: הֵאִי מֵאִי – מה
קושיא היא זו, אִי אִמְרַת בְּשִׁלְמָא שְׂרַבִּי עֲקִיבָא שסובר שנתפגל
הלחם בזריקת דם הכבשים בְּרַבִּי סְבִירָא לֵיהּ – כשיטת רבי הוא
סובר, דְּאָמַר רַבִּי שְׁחִיטָה מְקַדְּשָׁא לָהּ – שהשחיטה מקדשת את
הלחם, תִּיְנוּ דְּקָאֵמַר – מובן הדבר שאומר רבי עֲקִיבָא דְּקָדָשִׁי לָהּ
בְּשְׁחִיטָה – שתחילה קדשו שתי הלחם בשחיטה ואחר כך אֶתְּנִיא
וּבִאֵהוּ זְרִיקָה במחשבת חוץ לזמנו וקִבְּעָה לָהּ בְּפִיגוּל – וגורמת
ללחם להחשב פיגול, וְלֹא אִי אִמְרַת שְׂרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן
סְבִירָא לֵיהּ – סובר רבי עקיבא, דְּאָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן
שְׂחִיטָה לֹא מְקַדְּשָׁא – ששחיטה לא מקדשת את הלחם כי אם

רש"י

עין יעקב

דף לא עמ' ב מתניתין⁷⁸⁵: על שלש עברות⁷⁸⁶ נשים מתות⁷⁸⁷ בשעת לדתן⁷⁸⁸, על שאינן זהירות ב⁷⁸⁹ נדה⁷⁹⁰, ו⁷⁹¹ ב⁷⁹² חלה⁷⁹³, ו⁷⁹⁴ בהדלקת הנר⁷⁹⁵. גמרא⁷⁹⁶. (על שלש עבירות וכו'). נדה⁷⁹⁷, מאי טעמא⁷⁹⁸? אמר רבי יצחק: היא קלקלה⁷⁹⁹ ב⁸⁰⁰ חדרה במנה⁸⁰¹, לפיכך תלקה ב⁸⁰² חדרה במנה⁸⁰³. תינה⁸⁰⁴ נדה⁸⁰⁵, חלה והדלקת הנר, מאי איכא למימר⁸⁰⁶? בדרש⁸⁰⁷ ההוא גלילאה⁸⁰⁸ עליה ד⁸⁰⁹ רב חסדא⁸¹⁰: אמר הקדוש ברוך הוא: רביעית דם נתתי בכם⁸¹¹, על עסקי דם הזהרתי אתכם⁸¹². ראשית קראתי אתכם⁸¹³, על עסקי ראשית הזהרתי אתכם⁸¹⁵. נשמה שנתתי בכם קרויה 'נר'⁸¹⁶ על עסקי נר⁸¹⁷ הזהרתי אתכם. אם אתם מקימים אותם⁸¹⁸ מוטב, ואם לא⁸¹⁹, הריני נוטל נשמתכם (מכם)⁸²⁰.

ה"נ בנדה מאי טעמא: בחדרי בטנה. מקור דמה: קלקלה. מרדה: רביעית דם. חיי אדם תלוין בה: ראשית קראתי אתכם. ראשית תבואתה (ירמיה ב'): עסקי ראשית. ראשית עריסותיכם (במדבר טו'): הריני נוטל נשמתכם. ותאבד רביעית דמכם ויכבה נרכם ויבטל שם ראשיתכם ונשים נצטוו על כך כדאמרין בבראשית רבה היא איבדה חלתו של עולם שעל ידה נטרד אדם הראשון שנתרם כחלה וכבתה נרו של עולם ושפכה דמו ועוד שצרכי הבית תלוין בה:

מתוך שיעורים באגדות חז"ל

יש לומר? וכיצד אפשר לבאר שעונות אלה מקטרגים בשעת לידה דוקא? על כן הביאה הגמרא דרשה נוספת, המבארת את הקשר בין הענש לחטא, בכל אחת משלש העבירות. (807) כפי שדרש (808) החכם מארץ הגליל (809) לפני (810), וכן דרש: על הנדה הוא דרש כך: (811) זוהי פמות המינימום שחיי האדם תלויים בה, (812) דהינו: לשמור את חקי הטהרה של דם נדה. על החלה דרש הגלילי כך: (813) פנאמר: "קדש ישאל לה" ראשית תבואתה" (814) חלה הנקראת (815) לתתה לפהנים, פכתוב: "ראשית עריסותיכם חלה תרימו" (במדבר טו, כ). על מצוה זו נצטוו דוקא הנשים. ועל הנר דרש הגלילי כך: (816) פכתוב: "נר ה' נשמת אדם" (817) של שבת. על שלש מצוות אלה סכם החכם הגלילי: (818) "נדה, חלה והדלקת הנר", (819) שאתם מביעים ולזול.

(משנה. 786) ישנן שלש סבות שבגללן (787) עלולות למות בשעת סכנה, כשהדגמא הבולטת לקח היא (788) שהיא שעת סכנה. 789 אחד משלש עברות אלה. א – שאינה מקימת את המטל עליה בזמן היותה טמאה. ב – הדבר הנוסף שבגללו עלולה שמחת הלילה להסתים באסון, היא אם אינה זהירה (792) מצות הפרשת (793) שצריך לתתה לפהן (794) ג – הדבר הנוסף הוא, שאינה זהירה 795 של שבת קדש. (796) חכמי התלמוד בארו את הנאמר במשנה: (797) ושאלו: (798) מה הטעם ומדוע זמן הלידה מתאים להפרע על עברה זו? (799) ולזולה (800) מצוות הקשורות אל (801), שלא היתה זהירה בנדה, (802) דיוק באותו אופן ובאותו מקום, דהינו: (803) בשעת הלידה הנובעת מחדרי הנטון. שואלת הגמרא: (804) נח להבין, ברור ומוכן הענש על הזלזול בדיני (805) הבנו כיצד מתקשר הענש אל החטא, אף ב (806) מה

המשך ביאור למס' מנחות ליום שני עמ' ב

שנאמר בפרשת קרבן תודה (ויקרא ט טו) 'תודת שלמי', למדנו מכך שקרבן תודה קרב אף כשלמים בלא לחם, ולכן לא נחשב שנדחה מלהיקרב לשמו, אך שלמי עצרת שאינם נקראים שלמים בלא לחם, נדחו מלהיקרב לשמם על ידי אבידת הלחם, ולכך יש לומר שבין שנדחו מלהיקרב לשמם, שוב לא יקרבו אף שלא לשמם.

6 הגמרא מביאה דין נוסף מדיני שתי הלחם: תנו רבנן, שחט בחג השבועות שני כבשים לשלמי עצרת, על (– בעבור) ארבע חלות שהוקדשו לשתי הלחם, מושך שתיים מהן – מפריש שנים מתוכם, וזרק את הדם, ומניף עם הכבשים כדינם,